

Auto z kratką warto zatankować za zachodnią granicą

Jarosław Nabiałek 05-01-2011, ostatnia aktualizacja 05-01-2011 04:25

Autor jest profesorem doktorem habilitowanym, wykładowcą w Wyższej Szkole Ekonomii i Prawa w Berlinie, doradcą podatkowym w Kancelarii Doradztwa Podatkowego MJN w Poznaniu

Niemiecki fiskus zezwala na odliczenie VAT od paliwa do wszystkich typów samochodów służących działalności gospodarczej. Przygranicznym przedsiębiorcom może się więc opłacić zakup paliwa za Odrą i wystąpienie o zwrot zapłaconego tam VAT za pośrednictwem polskiego urzędu skarbowego

W ostatnich dniach szeroko komentowane są zmiany w ustawie o VAT, dotyczące m.in. braku możliwości odliczania podatku od paliwa do samochodów służbowych, w tym tzw. aut z kratką. Parafrazując Kabaret Moralnego Niepokoju: „ale nas ustawodawca urządził... z tym to już się nic nie da zrobić”. Pojawia się jednak pytanie: czy aby na pewno?

Ustawa z 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła do ustawy o VAT nowy art. 88a o następującej treści:

„Obniżenia kwoty lub zwrotu różnicy podatku należnego nie stosuje się do nabywanych przez podatnika paliw silnikowych, oleju napędowego oraz gazu, wykorzystywanych do napędu samochodów osobowych oraz innych pojazdów samochodowych, o których mowa w art. 86a ust. 1”.

Ten ostatni przepis wymienia w pkt 2 „inne niż samochody osobowe pojazdy samochodowe o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony”.

Koniec z odliczeniem

Zatem nowo wprowadzona regulacja odnosi się – abstrahując od wyjątków, jakie przewidziane zostały w art. 86a ust. 2 (dotyczących m.in. pojazdów specjalnych, pojazdów samochodowych mających otwartą część przeznaczoną do przewozu ładunków jako konstrukcyjnie oddzielne elementy pojazdu czy też pojazdów, które konstrukcyjnie przeznaczone są do przewozu co najmniej dziesięciu osób łącznie z kierowcą) – w zasadzie do wszystkich firmowych aut osobowych, w tym także do tzw. aut z kratką. Istotne jest jednak, że dotyczy wyłącznie paliwa, oleju napędowego oraz gazu nabywanego w kraju.

Zakup w innym kraju unijnym

Oznacza to, że jeżeli przedsiębiorca, będący podatnikiem VAT, kupi paliwo do samochodu firmowego w innym kraju członkowskim UE, to kwestia odliczenia/zwrotu zagranicznego VAT (czyli podatku od wartości dodanej), uiszczonego przy zakupie, nie będzie się rozstrzygać na bazie polskich przepisów, lecz tych obowiązujących w państwie członkowskim, w którym zakupił paliwo. I tak np. niemiecka ustawa o podatku obrotowym (niem. Umsatzsteuergesetz) w § 15 dotyczącym odliczania podatku naliczonego nie zawiera regulacji podobnej do art. 88a.

Zwrot niemieckiego VAT jest więc zawsze możliwy, pod warunkiem że podatnik, który nie korzysta ze zwolnienia podmiotowego na podstawie art. 113 ustawy o VAT (z uwagi na niewielkie obroty), zakupione paliwo będzie wykorzystywał do wykonywania czynności

dających prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w kraju (por. art. 89 ust. 1i ustawy o VAT).

Wniosek o zwrot VAT w Polsce

Podstawą prawną ubiegania się o zwrot zagranicznego VAT uiszczonego przez polskiego podatnika jest dyrektywa Rady 2008/9/WE z 12 lutego 2008 r.

Warunki zwrotu

Zgodnie z dyrektywą:

a) jeżeli podstawa opodatkowania podana na fakturze/rachunku dotyczącej/ym paliwa wynosi 250 euro lub więcej lub równowartość tej kwoty w walucie krajowej, państwo członkowskie zwrotu, czyli to, w którym zakupiono paliwo, może wymagać, aby wraz z wnioskiem o zwrot wnioskodawca przedłożył drogą elektroniczną kopię faktury (art. 10 dyrektywy); wynika z tego, że nie wszystkie faktury/rachunki trzeba automatycznie skanować i dołączać do wniosku;

b) okres zwrotu nie może być dłuższy niż rok kalendarzowy ani zasadniczo krótszy niż trzy miesiące kalendarzowe (art. 16 dyrektywy); wynika z tego, że podatnik w ciągu jednego roku kalendarzowego może złożyć za każdy kwartał wniosek o zwrot zapłaconego w innym państwie członkowskim VAT od paliwa i w ten sposób szybciej otrzymać go z powrotem (patrz pkt e) i f));

c) termin złożenia wniosku o zwrot upływa 30 września roku kalendarzowego następującego po okresie zwrotu (art. 15 ust. 1 dyrektywy); jest to termin ostateczny;

d) jeżeli wniosek o zwrot odnosi się do okresu zwrotu krótszego niż rok kalendarzowy, ale nie krótszego niż trzy miesiące, postulowana kwota zwrotu VAT nie może być mniejsza niż 400 euro lub jej równowartość w walucie krajowej; gdy wniosek o zwrot odnosi się do okresu zwrotu wynoszącego rok kalendarzowy, kwota VAT nie może być mniejsza niż 50 euro lub jej równowartość w walucie krajowej (art. 17 dyrektywy);

e) państwo członkowskie zwrotu, czyli to, w którym zakupiono paliwo, powiadamia wnioskodawcę (podatnika) o przyjęciu lub odrzuceniu wniosku o zwrot w terminie czterech miesięcy od jego otrzymania (art. 19 ust. 2 dyrektywy). Gdy państwo członkowskie zwrotu żąda dodatkowych informacji, powiadamia wnioskodawcę o decyzji w terminie dwóch miesięcy od ich otrzymania; w razie żądania dalszych dodatkowych informacji termin wydania decyzji przedłuża się do ośmiu miesięcy od otrzymania wniosku (art. 21 dyrektywy);

f) w razie przyjęcia wniosku o zwrot państwo członkowskie wypłaca zatwierdzoną kwotę zwrotu nie później niż w terminie dziesięciu dni roboczych od upływu terminu, o którym mowa w ww. art. 19 ust. 2 (czterech miesięcy), lub – gdy żądano przedstawienia dodatkowych informacji lub dalszych dodatkowych informacji – od upływu terminów, o których mowa w art. 21 (maksymalnie ośmiu miesięcy).

Ma ona zastosowanie do wniosków o zwrot złożonych po 31 grudnia 2009 r., czyli najwcześniej za rok 2009 lub jego część (art. 28 ust. 1 dyrektywy).

Z art. 89 ust. 1h ustawy o VAT, wdrażającego art. 7 dyrektywy do prawa polskiego, wynika, że wniosek o zwrot VAT uiszczonego w innym państwie członkowskim składa się za pomocą środków komunikacji elektronicznej (wypełniając formularz VAT-REF) za pośrednictwem właściwego dla podatnika (w kraju) naczelnika urzędu skarbowego,

który – jeżeli wniosek jest zasadny – kieruje go do państwa członkowskiego zwrotu, czyli tego, w którym podatnik zakupił paliwo.

Przykład

Pan Nowak, przedsiębiorca ze Świnoujścia, kupił 4 stycznia 2011 r. 60 litrów oleju napędowego w cenie 4,8 zł/litr. Pan Kowalski, prowadzący również działalność gospodarczą, pojechał natomiast zatankować 60 litrów oleju napędowego w cenie 1,26 euro/litr do Ahlbecku.

Faktyczne obciążenie pana Nowaka wynosić będzie 233,28 zł, natomiast pana Kowalskiego 51,46 euro. Przyjmując, że 3 stycznia 2011 r. średni kurs euro ogłoszony przez NBP wynosić będzie 4 zł, to uzyskamy obciążenie w wysokości 205,84 zł.

Pan Kowalski zaoszczędzi więc na jednym tankowaniu w porównaniu z panem Nowakiem 27,43 zł, czyli ok.13,32 proc. swojego obciążenia.

Komu się to opłaci

Zaprezentowane rozwiązanie może okazać się korzystne dla przedsiębiorców przygranicznych, tzn. takich, którzy mają niedaleko do stacji paliw za granicą. Czy i jak duża powstanie w danym przypadku oszczędność, zależy przede wszystkim od ceny paliwa za granicą i obowiązującego kursu wymiany walut.

Dlatego przed podjęciem decyzji o tankowaniu w Polsce lub za granicą warto skorzystać z formuły podanej w ramce obok i wyliczyć faktyczne obciążenie.

Ile można zaoszczędzić

Zakup paliwa Polsce

Obciążenie podatnika kupującego paliwo w kraju wynosi:

$$X_t \times (1 - \text{stawka CIT/PIT})$$

gdzie:

X_t – cena paliwa z dnia t w zł

t – dzień zakupu paliwa

Jeżeli stawka CIT/PIT wynosi 19 proc., to uzyskamy obciążenie w wysokości $X_t \times 0,81$.

Zakup paliwa w innym państwie członkowskim (w którym możliwy jest zwrot VAT od paliwa)

Obciążenie podatnika kupującego paliwo za granicą wynosi (w uproszczeniu):

$$(Y_t \times \text{kurs przeliczeniowy} - 1) / (1 + \text{stawka VAT za granicą}) \times (1 - \text{stawka CIT/PIT})$$

gdzie:

Y_t – cena paliwa z dnia t w walucie obcej

Uwagi: Ta formuła nie zawiera dla uproszczenia kursu przeliczeniowego, jaki należałoby zastosować przy zakupie waluty, nie uwzględnia też różnicy w kosztach dojazdu do stacji za granicą i w Polsce.

Przy założeniu że zakup paliwa następuje w Niemczech (gdzie obowiązuje 19-proc. stawka VAT), a stawka CIT/PIT wynosi 19 proc., uzyskamy obciążenie w wysokości

$$(Y_t \times \text{kurs przeliczeniowy} - 1) / (1 + 0,19) \times 0,81$$

czyli:

$$Y_t \times \text{kurs przeliczeniowy} - 1 \times 0,6807$$